

Ústava České republiky

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

1. Ústava ČR

Ústava České republiky je základní zákon České republiky. Byl přijat jako ústavní zákon Českou národní radou 16. prosince 1992 a publikován v české Sbírce zákonů pod č. 1/1993 Sb.

Česká ústava je tvořena preambulí a 8 hlavami, zahrnujícími **základní ustanovení, moc zákonodárnou, moc výkonnou, moc soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, Českou národní banku, územní samosprávu a přechodná a závěrečná ustanovení**. Do dubna 2011 byla Ústava šestkrát novelizovaná. Devět článků bylo dotčeno změnami, devět článků bylo doplněno, dva články byly vloženy a jeden článek byl v Ústavě zrušen.

Ústava navazuje na Českou republiku existující v rámci zanikající federace a stanoví přechodná opatření pro působnost ústavních orgánů. Výslovně zrušila Ústavu České a Slovenské Federativní Republiky, ústavní zákon o československé federaci, ústavní zákony, které je měnily a doplňovaly a ústavní zákon České národní rady č. 67/1990 Sb., o státních symbolech České republiky. Naopak vyjmenovává, které dosavadní československé i české ústavní zákony platí v České republice jako ústavní zákony i nadále (ty, které upravují státní hranice, a ty, které Česká národní rada přijala po 6. červnu 1992), ty jsou **spolu s Listinou základních práv a svobod součástí tzv. ústavního pořádku**. Ostatním ústavním zákonům dosud platným na území České republiky pak přiznala **silu (obyčejného) zákona**.

Příprava tvorby Ústavy České republiky byla zahájena nedlouho **po volbách v roce 1992**. Vedle sebe fungovaly dvě komise: komise vlády a komise předsednictva České národní rady.

Vládní komise byla zřízena usnesením vlády č. 484 z **10. července 1992**. Předsedou komise byl Václav Klaus, místopředsedou Jan Kalvoda, sekretářem Cyril Svoboda, členové komise byli Filip Šedivý, Jiří Vlach, Vojtěch Cepl, Daniel Kroupa, Václav Benda, Václav Pečich, Jan Litomiský, Miloslav Výborný, Václav Novotný, Miroslav Sylla, Pavel Zářecký a Dušan Hendrych. Václav Havel si přál, aby členem komise byl i jeho poradce Vladimír Klokočka, ten se nakonec na činnosti komise přímo nepodílel, v říjnu 1992 byl pak ale jedním ze tří profesorů ústavního práva, kteří se podíleli na závěrečné oponentuře Ústavy.

Členy komise předsednictva ČNR byli Marek Benda, Jiří Bílý, Pavel Hirsch, Antonín Hrazdíra, Ivana Janů, Hana Marvanová, Ivan Mašek, Jaroslav Ortman, Jiří Payne, Anna Röschová, Vítězslav Sochor, Milan Uhde a Jan Vik. Koncem srpna 1992 bylo dohodnuto, že základem pro další jednání bude návrh Ústavy od vládní komise.

Z činnosti vládní komise se zachovaly jen jednotlivé dokumenty – směrnice, zásady, ideový nástin a ideový návrh (červenec/srpen 1992), zásady ústavy (září 1992) a vládní návrh ústavy, jenž byl základem pro budoucí českou ústavu. Komise předsednictva ČNR se sešla třináctkrát.

Možnosti tvorby nové ústavy shrnul již na počátku činnosti vládní komise její tajemník Cyril Svoboda: bylo možné vycházet z československé ústavy z roku 1920, přepracovat dosavadní Ústavu ČSFR, anebo vypracovat zcela nový dokument. Nejen Svoboda, ale i ostatní členové komise směřovali k možnosti využití prvorepublikové ústavy.

Cyril Svoboda, tajemník vládní komise
pro přípravu ústavy v r. 1992

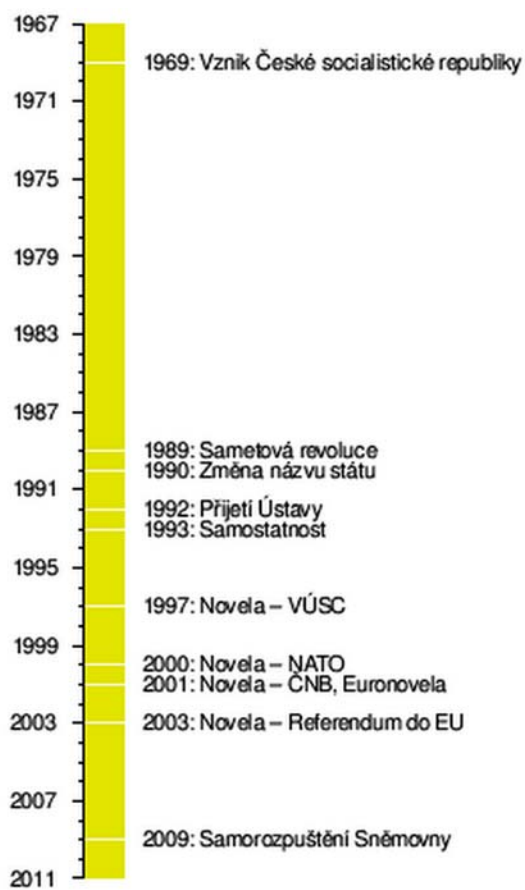
Poslanci ČNR se návrhem Ústavy zabývali v prosinci 1992 v Lánech

V týdnu od 19. do 24. října 1992 se v Karlových Varech začala připravovat čistá verze Ústavy.

Poslanci ČNR se návrhem Ústavy
zabývali v prosinci 1992 v Lánech

Historický vývoj Ústavy ČR v grafu:

Celý text aktuálně platné Ústavy ČR lze najít na <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

Obsah

 1. Ústava ČR

2